

ምስ ኢትዮጵያ ዘራኽብ ደባት ተኸፊቱ ማለት፡

ዘቤታዊ ፖለቲካዊ ጸገም ኤርትራ ተፈቲሖ ማለት ኣይኮነን

ሻብዓይ ክፋል

ኣብ ሻድሻይ ክፋል፡ እዚ ከምዚ ዓይነት ዝተደዋወሰ ኣረኣጺያ በሰላልፋ ደረጃ ብግቡእ ተነጺሩ ደደምበኡ ከይሓዘ፡ ብመጽናዕቲ ብውጥን ብውህደት ዘይኮነ፡ ፈን ኣብ ዘዘበለካ ብዝመሰል፡ ኣነ ደላዩ ለውጢዮ፡ ኣነ ህዝቢዮ እናበልካ ምዝማር ቅኑዕ ኣይኮነን። ማሕበራዊ መሰረትካ ከየነጸርካ ብኣካል ካብ ህግደፍን ምድሪ ኤርትራን ርሒቓካ፡ ንነብስኻ ደላዩ ለውጢዮ እናበልካ ምግላጽ ነገራት ምድውዋስ ስለዝኾነ፡ ፖለቲካዊ ውድባትን ሰልፍታትን ብሓፈሻ፡ መሪሕነታዊ ኣካላት ከኣ ብፍላይ እንታይ ረኺብዎም ዘብልን ዘተዓዛዝብንዮ ኣብ ዝብል ኢና በጺሕና ኔርና። ሻብዓይ ክፋሉ ድማ እነሆ፡-

ዘቤታዊ ፖለቲካዊ ጸገም ኤርትራ ብኣጋጣሚ ዘይኮነ፡ ብኣፍልጦ ብመደብዮ ሓፋሽ ብቐሊል ዝርደኦ ቅርጺ ከይህልዎ፡ ክደዋወስ ክጠናነግ ተሰሪሕሉ። ናይ ትማሊ ወሳኒ መሪሕነታዊ ኣካል ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ፡ ናይ ሎሚ እንኮ ሰባዊ መሪሕነት ጉጅለ ህግደፍ፡ ንጸቢብ ውልቃውን ጉጅላውን ረብሓኡ ከረጋግጽ ክበል፡ ቅድሚ ኣብ ሓፋሽ ህዝብታት ኤርትራ፡ ኣብቲ ናተይ ዝብሎ፡ ብተጋዳላይን ሓፋሽ ውድባትን፡ ብይከኣሎን ውፋታትን ዝገልጸ ኣባሉዮ ዝተደዋወሰ ፖለቲካዊ ኣረኣጺያ ክህሉ ገይሩ። ኣብ ውሽጡ ኣብ ማይ ቤቱ ናብ ቃሕታኡ ዝዝውሮ፡ ዝተነጸረ ፖለቲካዊ መስመር ዘለዎ ዝመሰሎ ግን ዘይብሉ ዝተባህሎ ጥራሕ ዝፍጽም እኩብ ሓይሊ ፈጠሩ።

ፖለቲካዊ ኣንፈቱ እንታይ ይመስል፡ ብመንን ከመይን ይምራሕ ኣሎ ኣፍልጦ ዘይብሉ ክንሱ፡ ብፈጠራዊ ስብከቱ ሰኺሩ፡ ክሳብ ብመስዋእትን ሞትን ደቀይ ወይ ወለደይ ተሓጉሶ ኢሉ ዝምድር ኣብ መድረኽ ወጺኡ ዕልል ዝብል ፍጹም ካብ ሰብኣውነት ዝረሓቐ፡ ካብ ነብስ ቕትለት ዘይንእስ ድሑርን ኣዕናውን ኣተሓሳስባዮ ቀሪጹ። በዚ ኣባል ህግደፍ ብምኻኑ፡ ንዝሓር ርእሱ ካብ ካልኣት ዝያዳ ፖለቲካዊ ብልሕን ኤርትራዊ ሃገራዊ ሓልዮትን ከም ዘለዎ፡ ነብሱ ዘዕገቡ፡ ግን ከኣ ናተይ ዝብሎ ፖለቲካዊ ኣረኣጺያ፡ መምርሕን መሪሕነትን ዘይብሉ፡ ብተግባር ጸሙ እናሓደረ ንከምኡ ዝበሉ ሰባት ብባርነት ዘገልግል፡ ኣብ ህዝቢ ኣዋፊሩ ድማ ሓፈሻዊ ሃገር ከደን ፖለቲካዊ ኣንፈት ክዝረግ፡ ነቲ ዝተዘርገ ፖለቲካ እናሳሰየ ደረት ግዜ ንዘይብሉ ኣብ ኮረሻ ስልጣን ክጸንሕ፡ ኩሉ ናይ ምድንጋር ሜላታት ተጠቐሙ ክሰርሕ ጸኒሑን ይሰርሕ ኣሎን።

ካብዚ ንነዊሕ ዓመታት እናተሰርሓሉ ዝመጽኦ በታኒ ውጥን ዝምንጩ፡ ብፍላይ ኣብዚ ዘለናዮ መድረኽ፡ ፖለቲካ ኤርትራ ተዘሪገ፡ ተጠናኒገ፡ ተደዋዊሱ ጥራሕ ዘይኮነ፡ ኣንፈቱ ከም ጥሙር ህዝብን ልኡላዊት ሃገርን ናብ ዘይምህላው ገጹ ይገማገም ስለ ዘሎ፡ ካብ ዝኾነ ግዜ ንላዕሊ ኣሰካፊ ኮይኑ ኣሎ። ከም ጥሙር ህዝብን ልኡላዊት ሃገርን ክንቅጽል ከኣ እዚ ወድዓዊ ስኽፍታዚ ናይ ግድን ክዕጸፍ ኣለዎ። ከም ህዝብን ሃገርን ንቡር ፖለቲካዊ ምሕደራ ክህልወና፡ ብህዝባዊ ንቕሓትን ልዕልና ህዝባዊ ሕግን ውሕሰነት ክረክብ ይግባእ። ከምኡ ክኸውን ከኣ፡ ፖለቲካዊ መደብ-ዕዮን ሕገ-ህንጻን ቀሪጽና ብዝተወደባ ኣገባብ ኣንጻር መልኪ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ንቃለስ ዘለና ፖለቲካዊ ውድባትን ሰልፍታትን፡ እዚ ጉዳይዚ ካብቲ ካልእ ሕብረተ-ሰብ ኤርትራ ዝያዳ ንዓና ከም ዝምልከት ተገንዚብና፡ ካብ ሕሉፍ ኣሉታዊ ተመክሮና ተማሂሮና፡ ብፖለቲካዊ ኣረኣጺያ፡ ብሕግን ብተግባርን ንምፍጥሱ ክንረባረብ ኣለና።

ኣብ ደምበ ሓይልታት ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዝነጥፉ ዘለው ኩሎም ወገናት ብሓፈሻ፡ ፖለቲካዊ ውድባትን ሰልፍታትን ድማ ብፍላይ፡ ብሓቂ ነዚ ካብ ሰንፈላል ናብ ዘይምህው ገጹ ዝምርሽ ዘሎ ዝሩግ ፖለቲካ ኤርትራ

ፈደሰና፣ ንሕና ከም ዜጋታት ንሕበንሉ፣ መጻኢ ወለዶ መሰረት ህዝባዊ ሰላም፣ ህዝባዊ ደሞክራሲ፣ ማሕበራዊ ፍትሒ፣ ማሕበረ ቁጠባዊ ዕቤት ተነጻፍሉ ብምጽንሑ ዝኾርዓሉ፣ ጀጋኑ ሰማእታትን ውጉኣት ሓርነት ሞላኦም ካብ እፎይታን ዕጋበት ህዝብን ዝረኽቡሉ ጥጡሕ ባይታ ናይ ምፍጣር፣ ንቕሓት ውሳኔን ወነን ኣለና እንተደኣ ኮይኑ፣ ሕጂውን እቲ ግዜ ኣይጸልመተን። ካብ ቁጽጽርና ወጻኢ ኣይኮነን። መጻኢ ዕድልና ብሩህ ክኸውን ናይ ምግባር ጉዳይ ኣብ ኢድናዮ። ካብ ድሕረትን ስሚዒታዊ ፍርድን ሓራ ዝኾነ ፖለቲካዊ ንቕሓት፣ ንጹር ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ መስመር፣ ሕድሕድ ኣፍልጦ ምክብባርን ውሁድ ስራሕን ሒዝኻ ምውሳኔ ጥራሕዮ ዝጠልበና።

ብርግጽ ከምኡ ንምግባር ብድሌት ጥራሕ ዝርከብ ኣይኮነን። ብዝሓዝኻ ሒዝኻ ኣርክብ ዝብጸሕ ሸቶ ኣይኮነን። ካብ እንታይ ፖለቲካዊ መስመር ትኸተል ከም ዘለኻ፣ ድሕሪ ውድቀት ኢ-ሰብኣዊ እንኮ ሰባዊ መንግስታዊ ጉጅለ ህግደፍ ኤርትራ እንታይ ክትኮነልካ ወይ ብኸመይ ክትመሓደር ክትነባበር ኢኻ ትደሊ፣ ሕጂ ብተግባር ጸሓይ በሪቕ ክሳብ ዝዓረብ ግዜኻ ኣበይን ብኸመይ ተሕልፎ፣ ብግቡእ ነብስ ፍተሻ ምግባር ዝጠልብዮ። ስለምንታይሲ ገዛእ ርእሰኻ ብግቡእ ከይፈለጥካ፣ ብዛዕባ ካልእ ልክዕ ዝኾነ ገምጋም ክትገብር ኣይትኸእልን። ኣብ ዓይኒኻ ዘሎ በሰር ከይውጻእካ ኣብ ካልእ ዘሎ በሰር ከተውጽእ ኣይትኸእልን። ስለዚ ንኤርትራ ካብ ምሕደራ ምልኪ ናብ ምሕደራ ህዝባዊ ደሞክራሲ ከነሰጋግራ ቃል ኣቲና፣ ፖለቲካዊ መደብ-ዕዮን ሕገ-ህንጻን ቀሪጽና ብወግዕን ብሕግን ህልውናና ንህዝቢ ሓቢርና ኣብ ምንጣፍ ንርከብ ፖለቲካዊ ውድባትን ሰልፍታትን፣ ከም ሰባት፣ ከም ተናጸል ፖለቲካዊ ውድባት፣ ከም ፖለቲካዊ ውድባት ብደረጃ ደሞክራሲያዊ ግንባርን ሃገራዊ ግንባርን፣ ከም ሓፈሻዊ ንኹሉ ዝሓቁፍ ሃገራዊ ግንባርን ተሳትፎና ከመይ ነይሩ፣ ስለምንታይ ኣብዚ ዘለናዮ ድኹም ጎኒ ክንወድቕ ክኢልና፣ ኣብቲ ድኻም ወይ ውድቀት እንታይ ብጽሒት ነይሩና ግቡእ ፖለቲካዊ ገምጋም ክንገብር ይግባኣና።

ንዘክርሞ ድሕሪት ተመሊስና፣ ካብ ቅድሚ ምርግጋጽ ሃገራዊ ነጻነት ኣትሒዝና፣ ባህርን ተግባርን ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ብፍላይ ከኣ ጉጅላዊ መሪሕነቱ እንታይ ከም ዝመስል፣ ሃገራዊ ፖለቲካዊ ስልጣን ምስ ወነን እንታይ ክኸውን ከምዝኸእል፣ መለበሚ ዝኾነና ለባማት ብገምጋም ዝበጽሕዎ ፖለቲካዊ መረዳእታ ረኺብና ኢና። ይኹን ግን፣ ምድላዎትና ብኡ መንጽር ከነጻፍፍ ዘይምኸኣልና ካብ ድኸነት ፖለቲካዊ ንቕሓትን ስእነት ብቑዕ መሪሕ ውድብን ወጻኢ ካልእ መመኸነይታ ኣይርከቦን። ድሕሪ ሃገራዊ ነጻነት ንኸንድዚ ዓመታት፣ ኣብ ትሕቲ መዘና ኣልቦ ዘበታዊ ባርነታዊ ኣገዛዝኣ ክንጸንሕ ምኸኣልና ብተመሳሳሊ፣ ኣብ ደሞክራሲን ደሞክራሲያዊ ምሕደራን ዘሎና ኣገንዝቦ መሬት ዘይሓዘ ላህመታዊ ምዃኑዮ ዘመልክት። ሓደ ሰባዊ መንግስታዊ ጉጅለ ንዝፍብርኹ መዳህለሊ ፖለቲካዊ ሽርሕታት ንምቅላዕን ዝዘረጎ ሃገራዊ ፖለቲካዊ ኣጠማምታና ንምዕራይን ዘይኸእለና፣ ፖለቲካዊ ንቕሓት ከምዘይወነንና ኣሉባልታ ዓቢ ተጽዕኖ ከም ዝገብረልና፣ ተናጸግትን ስምዒታውያንን ምዃናዮ ዘርኢ።

ቅድሚ 1991 ዝነበረ ኮነ፣ ድሕሪ ምብራር ባዕዳዊ መግዛእቲ ካብ 1991 ክሳብ ምምስራት ምሕዝነት ሃገራዊ ሓይልታት ኤርትራ 1999 ዝነበረ ኩነታት ከይሓወስና፣ ካብ 1999 ክሳብዚ ዘለናዮ መድረኽ ከም ውጽኢት እንኮ ሰባዊ መንግስታዊ ጉጅለ ዝፍጽሞ ባርባራዊ ግፍዕታት ኣረኣገደኡን መልክዕ ውደባኣንን ብዘየገድስ፣ ኣንጻር ምልኪ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ክንደይ ውድባት ተወሊደን? ክንደይ ብደረጃ ስትራቴጂካዊ ግንባር ተመስሪተን? ክንደይ ብሃገራዊ ግንባር ተጣይሰን? ብተነጻል ውድብ ኮነ ግንባራት ተመስሪተን ከ እንታይ ኣድሚዐን? እንዘተየድሚዐን ከድመዓ ዘይከኣላሉ ምኸንያት ብጭቡጥ እንታይዮ? ባዕላዊ ወይስ ወድዓዊ? ባዕላዊ እንተኾይኑ መን ስለምንታይ ብከመይኻ ይግለጽ ተተንቲኑ ክቐርብ ይግባእ። ወድዓዊ እንተኾይኑውን ከምኡ ሸፋፊንካ ዘይኮነ ኣብ ግልጺ መድረኽ ቀሪቡ ክግምገም ተሓታቲ ክህልዎ ኣለዎ። ዛጊት ግን መድረኽ ከፊትካ ነጥቢ ብነጥቢ ክግምገም ዓንቀፍቲ ክእረሙ፣ ሓፋሽ ክመሃረሉ ዝተገብረ ትርጉም ዘለዎ ጸዕርታት

አይተራኒየን። ተገይሩ እንተተባረሉ ዕምቆት፣ ድፍረትን ግሉጽነትን ዘይብሉ ነቲ ድኽመትን ዓንቃፍን ብዘደቃልዕ ናይ ክስቶ አኼባ ገይርና ኔርና ዝብል ላህመታዊ ሓበሬታዮ።

ካብ ምምስራት ሃገራዊ ምሕዝነት ኤርትራ 1999 ንነጀው ኣብ ልዕሊ ጸረ-ህዝቢ ጉጅለ ህግደፍ ትርጉም ዘለዎ ፖለቲካውን ዕጥቃውን ውቅዒት ከይነዕርፍ፣ ኣብቲ በዓል ቤት ዝኾነ ህዝብና ከይንኣቱ፣ ብውሕዱ ሓራ መሬት ወኒና ተስፋ ውጽዕ ህዝብና ከይነለምልም። ዘይንስገር ናይ ለውጢ ሓይሊ ኮይና ከይንርከብ ዝገበረና ቀንዲ ምክንያት ባዕላዊ ዘይብቕዓትናዮ። ወድዓዊ ኩነታት ዝተወሰነ ብጽሒት ከምዘለዎ ዝከሓድ አይኮነን። ከምዚ ብጭቡጥ ኮይናዮ ዘለና ክንከውን ዝገበረና ባዕላዊ ድኽመትና ዘይኮነ፣ ወድዓዊ ኩነታትዮ እንተተባረሉ ግን ካብ ሓቂ ምህዳም ጥራሕ ዘይኮነ ክሕደትዮ ዝኾነውን። እዚ ዝሓለፈ ኣስታት 20 ዓመታት ኣብ ኤርትራ ፖለቲካዊ ለውጢ ንምምጻእ ምቹእ ኩነታት ነይሩዮ። እቲ ናይ ለውጢ ኣረኣእያ ህዝባዊ ቅቡልነት ረኺቡ ናብቲ ዝድለ ዓወት ከይበጽሕ ግን፣ ኣብ መሪሕነታዊ ኣካላት ተሓጺሩ። መሪሕነታዊ ኣካላት ናይ ሓሳብ ሓድነት ዘይኮነ፣ ኣካላዊ ሓድነት ፈጠርም ውጽኢቱ ብተግባር ኣብ ባይታ ዘይረከ፣ ንገብር ኣለና፣ ተሰማሚዕና፣ ወሲና፣ ተዓዊትና ዝብሉ ተደጋገምትን ኣሰልቸውትን ሓሳባት ንዝረኽብናዮ ናይ ለውጥን ዓወትን ዕድላት ክንጥቀመሉ ኣይከኣልናን። ስለዚ ነዚ ጭቡጥ ሕመቕና ብግልጹ ተቐቢልና፣ ኣወንታና ዓቂብና ካብ ጉድለትና ተማሂርና፣ ንትምክሕቲ፣ ጽባት፣ በለጽ ድሑራት ኣረኣእያታት ወጊድ ኢልና፣ ኣብ ወረቐት ብዝሰፈረ ቅኑዕ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ዕላማታት ነብስና ከየተዓሻሸናን ግዜ ከይቀደመናን ውህደት ፈጠርና ንቀጻልነትና ከም ጥሙር ህዝብን ልኡላዊት ሃገርን ጽባሕ ዘይኮነ ሕጂ ክንቀዳደም ይግባእ።

ሻሙናይ ክፋል ይቕጽል

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፣ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 08-10-2018